

[Riishøj]

– igennem en køb dansk-klausul. Egentlig var der kun regnet med 50 pct.; det har man så presset op på 70 pct. Men det er jo ikke ordrer, der er skabt i en fri konkurrence; det er et spørgsmål, om det system overhovedet kan opretholdes. Vi er dog nået dertil i dag på trods af en generelt dårlig markedsføring fra dansk side, at vi får 35 pct. igen fra den multilaterale bistand. Men her er der store, store udnyttede muligheder.

I den forbindelse vil jeg godt spørge udenrigsministeren, hvordan det går med det arbejde i forbindelse med handlingsplanen for forbedring af leverancer fra de multinationale organisationer, som blev igangsat i 1990. Hvad har man konkret gjort for at forsøge at forbedre de danske leverancer fra de internationale organisationer? Der er jo perspektiv i det arbejde, fordi internationalt samarbejde jo i hvert fald er kommet for at blive, mens spørgsmålet om køb dansk-klausulen i ulandsbistanden formodentlig har kulmineret.

Udenrigsministeren har jo haft mange ønsker med hensyn til ulandsbistanden. Hans oprindelige ønsker har været at beskære den, nedsætte den. Det er der flertal imod i Folketinget. Det næste har så været at forsøge at omskabe ulandsbistand i et eller andet omfang til Øststøtte. Det er der også et flertal imod. Et tredje middel, som vi ser, er at forsøge at yderligere kommercialisere bistanden. Selv om det ikke indrømmes, så er det jo et forsøg på at underkaste ulandspolitikken kommercielle vilkår, og også her er der jo i Folketinget en kritik, fordi det reelt vil betyde, at hensynet til leverancer kommer foran hensynet til fattigdomskriteriet. Det er noget, jeg ved udenrigsministeren ikke vil acceptere som en argumentation, men det er jo reelt det, der ligger bag Industrirådets kampagne i øjeblikket.

Vi har intet imod danske leverancer. Vi skal forbedre kvaliteten, og det er sjovt nok så folketingsflertallet, der skal slå på argumentet med konkurrence og kvalitet og ikke en kunstig binding igennem køb dansk-klausuler; man kan med stor ret sætte spørgsmålstegn ved, om det er en sund filosofi, når det gælder ulandsleverancer.

Vi har også været inde på spørgsmålet om nye lande, og dér er vi jo i Folketinget bredt enige om demokratikriteriet: at det er lande, som er inde i en positiv demokratisk udvikling,

som først og fremmest skal understøttes. Og dertil hører ifølge vores definition også sociale rettigheder, ikke kun individuelle menneskerettigheder.

Til gengæld er udenrigsministeren så inde på hele det spørgsmål omkring konsolidering og bruger det forhold, at mange lande har problemer med at konsolidere sig, som et argument for at udskyde landevalget. Dér er vi jo ovre i en mere grå zone, og dér er der ingen sammenhæng i udenrigsministerens holdning til Østlandene og til de baltiske lande og så til ulandene. Når det gælder de baltiske lande, kan man roligt sige, at de har behov for støtte til en demokratisering, men de er så sandelig ikke konsoliderede. Der er risiko for tilbageslag. I Estland taler man om risiko for et militært kup. Og skulle man bruge det begreb med konsolidering over for Øst, så skulle man jo bestemt ikke gå ind med den kæmpemæssige støtte, man vil yde. Men over for ulandene kan man altså godt udsætte en beslutning. Selv lande som Zambia og Namibia, hvor man notorisk i en pæn periode har været inde i en positiv demokratisk udvikling, vil man altså ikke udpege til samarbejdslande. Det passer ikke sammen, og jeg synes også, det ville være udmærket, hvis udenrigsministeren præciserede, hvad udenrigsministeren mener med konsolidering, når det gælder Øst, og når det gælder Syd.

Vi synes, det er positivt, at vi nu får fjernet 5 pct.-grænsen for de folkelige organisationers bistandsprojekter. Ikke fordi det skal løse afløbsproblemerne i Danida, udsætte landevalget, heller ikke fordi det skal »løse« Danidas personaleproblemer. Vi mener, at Danida skal have det personale, der er nødvendigt for at være et konstruktivt modspil til erhvervsinteresserne og for at forbedre kvaliteten i bistanden, men det bør dog være sådan, at man ikke har et kunstigt procentloft, men at man vurderer projekterne efter kvaliteten.

Der er mange ting, vi ikke har kunnet komme ind på i dagens diskussion, og som nok ligger uden for rammerne af det, der er årsagen til, at vi får debatten, men som man ikke skal glemme. Jeg nævnte før hele diskussionen om den internationale handel, Uruguayrunden, som betyder utrolig meget for udviklingslandene, og som jo egentlig kunne fortjene en særskilt debat herinde. Der er hele spørgsmålet